

mod det ene af de Lande, han peger paa, nemlig Norge. Det synes, at Radikalismen deroppe just ikke er i nogen særlig glædelig Udvikling. Man ser ikke der dette Træk til radikal Side, den ærede Minister taler om. Det radikale Parti maa tværtimod afgive Tusinder og atter Tusinder af sine Vælgere til Socialdemokratiet og andre Tusinder til den anden Side. Resultatet af dette Valg er nærmest blevet en Knusning af det radikale Parti i Norge.

Jeg vil i denne Forbindelse sige, at den Valgkamp, der har været ført i Norge i den sidste Tid, har været og bør for danske Politikere være en Kilde til Studium. Vi have herhjemme et Højre, som har været meget længe om at opfatte, at det maa og skal anerkende Udviklingens Resultater og paa Grundlag af dem føre sin Politik. Mig personlig kan det dog ogsaa interessere at se, at Højre endelig er begyndt at komme til den Erkendelse. Da jeg for 3 Aar siden stod her i Salen og udtalte mig mod Højres forfatningsmæssige Opfattelse og bl. a. paapegede, at hvis Højre vilde sit eget Vel og den politiske Udviklings Vel her i Landet, maatte og skulde det erkende, at her i denne Sal er vort Lands politiske Tyngdepunkt, blev jeg i højeste Grad forkættet af Højre og af Partiets Blade. Det interesserer mig nu at se, at et Blad, som den Gang forkætrede mig stærkt, nu selv bruger endogsaa de Udtryk, som jeg den Gang benyttede. Og det glæder mig at se, at man er begyndt at anerkende, at vi ere i en Udvikling, hvor det er det faktiske, at Tyngdepunktet ligger i denne Sal. I selv samme Øjeblik, som Højre anerkender Udviklingens Resultater, ville vi her i Landet være noget inde i den Situation, som man i Norge er gaaet til Valg paa i Efteraaret under Forbund mellem Højre og det frisindede Venstre.

Jeg vil henlede danske Politikeres Opmærksomhed paa den Tale, som forhenværende Statsminister Michelsen holdt i Bergen for faa Uger siden, en Tale, af hvilken man kan lære adskilligt, en Tale, i hvilken han blandt andet, efter at han har skildret de radikal-socialistiske Krav og paapeget, hvad de gaa ud paa, hævder, at i deres Syn paa disse Forhold staa Højre og det liberale Venstre i det store og hele ens. Men han siger tillige — og hans Ord ere, som om de kunde være talte ud af dansk Politik —, at der er ingen, der, fordi Højre og det frisindede Venstre saaledes gaa sammen paa Grund af en

fælles Opfattelse af Maalet, efter at de ere naaede til Enighed om Midlerne, behøver at være bange for at blive taget for Højre i den gamle Betydning, som ikke har nogen aktuel Interesse i den Kamp, der føres deroppe; men, siger han, saaledes har det gamle Ord om, at Fædrenes Synder gengælde sig paa Børnene, fæstnet sig politisk ved dette gamle Højrenavn, at en hel Del Mennesker, naar de ikke have andre Argumenter, raaber efter en: „Højremand!“ Det er i Virkeligheden, som om vi følte os henflyttede til et af vore Valgmøder her i Landet. Han tilføjer, at han ikke har læst saa meget af den Litteratur, der er skreven i Anledning af Valgene; men naar han har læst den, „har det ikke været andet end Venstre, Venstre, Venstre og ingen Argumenter for Resten, og til den anden Side: Højre, Højre, Højre og reaktionært, gammelt og alt den Slags, som skulde gælde for de rene Skældsord“. Han tilføjer saa: „Jeg tror, at denne Maade at gøre politisk Agitation paa i Længden er overordentligt lidet tillidvækkende. Der gives ikke en forstandig Mand eller Kvinde, som lader sig dupere af disse Ord“. Jeg ved ikke, hvorvidt der er det i Norge; men herhjemme kunne vi endnu træffe denne Slyngen hinanden Partibetegnelser ud, enten det nu er den ene eller den anden, og saa gælder det mange Steder for at være et Argument. Han beklager sig da ogsaa over, at man oppe i Norge er svært tilbøjelig til at hænge sig i Parti-formularen. Enhver tilhører en politisk Organisation: „Det kan praktisk taget selvfølgelig have sin Fordel, men der er ingen Tvivl om, at det ogsaa har sine Svagheder, sine meget store Svagheder, og bidrager i meget væsentlig Grad til at forkrøble Personlighedens fri Udvikling og Personlighedens Ret til at se og bestemme med sine egne Øjne.“

Jeg vil henlede danske Politikeres Opmærksomhed paa denne Tale, da den i Virkeligheden har Bud til dem, der her i Landet komme bort fra at bygge Politik op paa gamle Fraser. En Politik som den, der har ført til Nederlag for det radikal-socialistiske Parti i Norge, kan ogsaa bygges op her, naar man naar saa vidt, at man ikke behøver at spille Kræfterne paa at skændes om Midlerne. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) nævnedes i sin Tale, idet han pegede paa Højre, at dette havde anerkendt den parlamentariske Udvikling gennem sin Holdning for nylig, og han paaviste, at naar